

BOLYAI JÁNOS MEGYEI MATEMATIKAVERSENY feladatai , 1995/96. tanév
szakközépiskolák és gimnáziumok 4. osztálya számára

A függvénytáblázaton kívül más könyv nem használható , kalkulátor használható ,
számítógép nem használható !

A feladatok megoldását kellően indokolni szükséges !

Ügyeljünk az áttekinthető külalakra !

a verseny időtartama 2 óra 30 perc

- 1./ Határozd meg azt a mértani sorozatot , amelyben az első és negyedik tag összege 27 , a második és harmadik tag szorzata 72 !

6 pont

- 2./ Az ABC derékszögű háromszög derékszögű csúcsa a C pontban van . Az A pontból induló f szögfelező talppontja a BC befogón az E pont .

Számítsd ki a háromszög szögeit , ha $f = 3 \overline{BE}$!

6 pont

- 3./ Egy háromszög csúcspontjainak koordinátái $A(2^x ; 4^x)$; $B(4^x ; 2^x)$; $C(4^x ; 4^x)$.
Területe 72 . Határozd meg a háromszög beírható körének a sugarát !

8 pont

- 4./ Oldjad meg az egész számok halmazán a $\sin \left[\frac{\pi}{2} \left(x - \sqrt{x^2 - 4x + 12} \right) \right] = 0$ egyenletet !

8 pont

- 5./ Téglatest alakú dobozt akarunk készíteni , melynek alapterülete 1 dm^2 . Az összes élének az együttes hossza 20 dm . Hogyan kell a méreteket megválasztani , hogy a felszín a lehető legnagyobb legyen, és mekkora ez a felszín ?

10 pont

Szombathely, 1995. november 7.

BOLYAI JÁNOS MEGYEI MATEMATIKAVERSENY feladatainak megoldása 1995/96. tanév
A szakközépiskolák és a gimnáziumok 4. osztálya számára

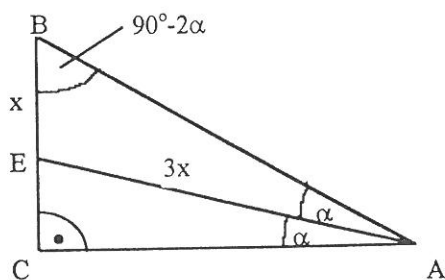
1.,
$$\left. \begin{aligned} a_1 + a_1 q^3 &= 27 \\ a_1^2 q^3 &= 72 \end{aligned} \right\} \Rightarrow q^3 = \frac{72}{a_1^2} \quad 3 \text{ p}$$

$$a_1 + \frac{72}{a_1} = 27 \quad \text{innen } a_1^2 - 27a_1 + 72 = 0 \quad \begin{aligned} a_{1_1} &= 24 & q_1 &= \frac{1}{2} \\ a_{1_2} &= 3 & q_2 &= 2 \end{aligned} \quad 2 \text{ p}$$

Mindkét sorozat kielégíti a feltételeket .

összesen 6 pont

2./

ABE Δ -ben a szinusztételt felírva :

$$\frac{\sin(90^\circ - 2\alpha)}{\sin \alpha} = 3 \quad 3 \text{ p}$$

Ebből $2 \sin^2 \alpha + 3 \sin \alpha - 1 = 0 \quad \alpha < 45^\circ$

$$\sin \alpha_1 = 0,2807 \quad \alpha_1 = 16,3^\circ \quad 2 \text{ p}$$

$\sin \alpha_2 < 0$

Tehát a háromszög szögei $32,6^\circ$; $57,4^\circ$; 90°

Összesen 6 pont

3./ A háromszög derékszögű és egyenlő szárú !

Legyen b a befogó !

$$b^2 = 144 \quad , \text{ ebből } b = 12 \quad 1 \text{ p}$$

$$4^x - 2^x = 12 \quad \text{tehát } 2^{2x} - 2^x - 12 = 0$$

Megoldva a másodfokú egyenletet

$$\begin{aligned} 2^x &= 4 & \text{lehet, amiből } x &= 2 \\ 2^x &= -3 \end{aligned} \quad 2 \text{ p}$$

Ekkor A(4;6) B(16;4) C(16;16)

A beírható kör sugara $\frac{a+b-c}{2} = \frac{12+12-12\sqrt{2}}{2} \approx 3,51 \quad 2 \text{ p}$

Összesen 8 pont

4.,
$$\frac{\Pi}{2} \left(x - \sqrt{x^2 - 4x + 12} \right) = k\Pi \quad k \in \mathbb{Z} \quad 2 \text{ p}$$

$$x - 2k = \sqrt{x^2 - 4x + 12} \quad |^2$$

rendezés után $4x(k-1) = 4k^2 - 12 \quad k \neq 1 \quad 2 \text{ p}$

$$x = \frac{k^2 - 3}{k-1}$$

$$x = \frac{(k-1)(k+1) - 2}{k-1} = k+1 - \frac{2}{k-1} \quad 2 \text{ p}$$

BOLYAI JÁNOS MEGYEI MATEMATIKVERSENY feladatainak megoldása 1995/96. tanév
 A szakközépiskolák és a gimnáziumok 4. osztálya számára
 folytatás

x egész, ha $\frac{2}{k-1}$ egész 2 p

Ebből k : $-1, 0, 2, 3$ illetve $x = 1, 3$ 2 p

Összesen 8 pont

5., Legyenek az alapélek x és y , az oldalél z .
 A feltételek szerint

$$\begin{aligned} xy &= 1 \\ 4x + 4y + 4z &= 20 \\ x + y + z &= 5 \end{aligned} \quad \text{2 p}$$

A felszín $A = 2z(x+y) + 2$

A számtani és mértani közép kapcsolatából

$$(x+y)z \leq \left(\frac{(x+y)+z}{2}\right)^2 = \frac{25}{4} \quad \text{innen } A \leq 2 \cdot \frac{25}{4} + 2 = \frac{58}{4} \quad \text{4 p}$$

Egyenlőség akkor és csak akkor van, ha $x + y = z$, ekkor a felszín maximális $A = \frac{29}{2}$:

$$\left. \begin{aligned} x + y + z &= 5 \\ xy &= 1 \\ x + y &= z \end{aligned} \right\} \text{megoldása } x \geq y \text{ feltétellel } x = 2, y = 0.5, z = 2.5 \quad \text{2 p}$$

Összesen 10 pont